



NARODOWE CENTRUM NAUKI

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Narodowego Centrum Nauki
w 2011 roku

I. STATUS NARODOWEGO CENTRUM NAUKI	2
1. Informacje ogólne	2
2. Organy Narodowego Centrum Nauki i organizacja Centrum	3
3. Struktura Centrum	5
II. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z ART. 20 USTAWY O NCN	6
1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych kwalifikowanych do finansowania w drodze konkursów	6
2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez NCBiR, innych niż zakwalifikowane w konkursach typu OPUS, PRELUDIUM, SONATA, HARMONIA, MAESTRO lub STAŻE PODOKTORSKIE	8
3. Nadzór nad realizacją projektów badawczych realizowanych przez Centrum	8
4. Współpraca międzynarodowa w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych	9
5. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o prowadzonych przez Centrum konkursach	10
6. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa	10
7. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej	10
8. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów	10
III. KOSZTY REALIZACJI ZADAŃ CENTRUM	12
IV. STAN ZATRUDNIENIA W CENTRUM I PODSUMOWANIE	16

Status Narodowego Centrum Nauki

1. Informacje ogólne

Narodowe Centrum Nauki, zwane dalej „Centrum” jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych.

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. nr 96, poz. 617, z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawą”, do głównych zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych, nadzór nad ich realizacją oraz upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o ogłaszanych konkursach. Ponadto, Centrum prowadzi współpracę międzynarodową w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych oraz inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa.

Centrum zostało powołane do życia 1 października 2010 r. Do czasu powołania Dyrektora Narodowego Centrum Nauki, organizacją Centrum zajmował się prof. dr hab. Szczepan Biliński, Pełnomocnik do spraw utworzenia Narodowego Centrum Nauki, powołany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. nr 96, poz. 620 z późn. zm.).

2. Organy Narodowego Centrum Nauki i organizacja Centrum

Zgodnie z art. 3 Ustawy, organami Narodowego Centrum Nauki są Dyrektor Centrum oraz Rada Centrum. Obsługę administracyjną Narodowego Centrum Nauki, zgodnie z art. 19 Ustawy, prowadzi Biuro Centrum.

Dyrektor Centrum

Dyrektor kieruje Centrum, reprezentuje je na zewnątrz oraz wykonuje inne zadania określone w art. 11 Ustawy, do których należy:

- a) przygotowywanie i przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw nauki, zwanemu dalej „Ministrem”, projektu rocznego planu działalności Centrum oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań Centrum;
- b) przygotowywanie i, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, przedstawianie Ministrowi do zatwierdzenia projektu rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na 2 kolejne lata, z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej;
- c) przygotowywanie i przedstawianie Ministrowi do zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Centrum wraz z opinią podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- d) przeprowadzanie konkursu na stanowisko Zastępcy Dyrektora;
- e) występowanie do Ministra z wnioskami o przyznanie dotacji budżetowych dla Centrum;
- f) zawieranie umów w sprawach należących do zadań Centrum;
- g) dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Biura Centrum, zwanego dalej „Biurem”;
- h) nadawanie regulaminu organizacyjnego Biuru;
- i) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów Ustawy.

Dyrektorem Narodowego Centrum Nauki jest prof. dr hab. inż. Andrzej Jajszczyk, powołany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego 4 marca 2011 r., zgodnie z art. 4 Ustawy.

Dyrektor działa przy pomocy dwóch Zastępców:

- a) p. Justyny Woźniakowskiej, Zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum Nauki ds. Projektów Badawczych,
- b) p. Tomasza Bzukały, p.o. Zastępcy Dyrektora Narodowego Centrum Nauki ds. Administracyjnych.

Rada Centrum

Członkowie Rady zostali wybrani przez powołany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Zespół Identyfikujący Członków Rady, o którym mowa w art. 12-14 Ustawy.

Dnia 15 grudnia 2010 r. odbyło się spotkanie inauguracyjne działalności Rady Narodowego Centrum Nauki, podczas którego Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbara Kudrycka wręczyła nominacje 24 członkom Rady, wyłonionym przez Zespół Identyfikujący. Funkcję Przewodniczącego Rady Centrum pełni, wybrany w drodze głosowania podczas pierwszego posiedzenia Rady, prof. dr hab. Michał Karoński.

W skład Rady wchodzi: prof. dr hab. inż. Jacek Błażewicz, prof. dr hab. Zbigniew Błocki, prof. dr hab. Bożena Czerny, prof. dr hab. Andrzej Duda, prof. dr hab. Krzysztof Frysztacki, prof. dr hab. Jakub Gołąb, prof. dr hab. Janusz Janeczek, prof. dr hab. Janina Józwiak, prof. dr hab. Leszek Kaczmarek, prof. dr hab. inż. Tomasz Kapitaniak, prof. dr hab. Mirosław Kofta, prof. dr hab. Henryk Kozłowski, prof. dr hab. Leszek

Leszczyński, prof. dr Teresa Malecka, prof. dr hab. Tomasz Motyl, prof. dr hab. Krzysztof Nowak, prof. dr hab. Wojciech Nowakowski, prof. dr hab. Ryszard Nycz, prof. dr hab. Jerzy Pałka, ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek, prof. dr hab. Adam Torbicki, prof. dr hab. Wojciech Tygielski, prof. dr hab. Marek Żukowski.

Do zadań Rady, wykonywanych kolegialnie podczas posiedzeń zwoływanych przez Przewodniczącego, należą, zgodnie z art. 18 Ustawy:

a) określanie maksymalnie trzydziestu dyscyplin lub grup dyscyplin, w ramach których będą ogłaszane i przeprowadzane konkursy na realizację projektów badawczych;

b) określanie priorytetowych obszarów badań podstawowych zgodnych ze strategią rozwoju kraju;

c) ustalanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin;

d) określanie tematyki projektów badawczych i warunków przeprowadzania konkursów na ich realizację;

e) ogłaszanie konkursów na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora;

f) ocena merytoryczna wykonania zadań realizowanych przez Dyrektora, jego Zastępców oraz Koordynatorów Dyscyplin;

g) wybór spośród wybitnych naukowców polskich i zagranicznych Zespołów Ekspertów odpowiedzialnych za ocenę wniosków złożonych w konkursach;

h) powołanie Komisji Odwoławczej, złożonej z członków Rady, w celu rozpatrywania odwołań wnioskodawcy od decyzji Dyrektora Centrum w sprawach przyznania przez niego w drodze decyzji środków finansowych na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursów;

i) powoływanie, na wniosek Dyrektora, zewnętrznego audytora do oceny pracy Zespołów Ekspertów lub Koordynatorów Dyscyplin;

j) opiniowanie przygotowanego przez Dyrektora Narodowego Centrum Nauki rocznego planu finansowego Centrum i planu finansowego w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy oraz na kolejne 2 lata, a także rocznego sprawozdania finansowego Centrum;

k) zatwierdzanie przygotowanego przez Dyrektora Narodowego Centrum Nauki rocznego planu działalności Centrum oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań Centrum;

l) wyrażanie zgody na rozporządzanie przez Dyrektora Narodowego Centrum Nauki majątkiem Centrum powyżej wartości rynkowej przekraczającej równowartość w złotych kwoty 250 tys. euro;

m) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów Ustawy.

Biuro Centrum

Obsługę administracyjną Narodowego Centrum Nauki prowadzi Biuro Centrum. Ogólna struktura organizacyjna Biura określona została w § 17 statutu Narodowego Centrum Nauki, będącego załącznikiem do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2010 r. w sprawie statutu Narodowego Centrum Nauki (Dz. U. Nr 171, poz. 1154).

Koordynatorzy Dyscyplin

Organizacją prac Zespołów Ekspertów oraz przeprowadzaniem konkursów na realizację projektów badawczych zajmują się w Centrum Koordynatorzy Dyscyplin. Koordynatorzy Dyscyplin tworzą trzy Zespoły, odpowiadające poszczególnym grupom dyscyplin:

a) Zespół Koordynatorów Dyscyplin w dziale Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce – **KHS**,

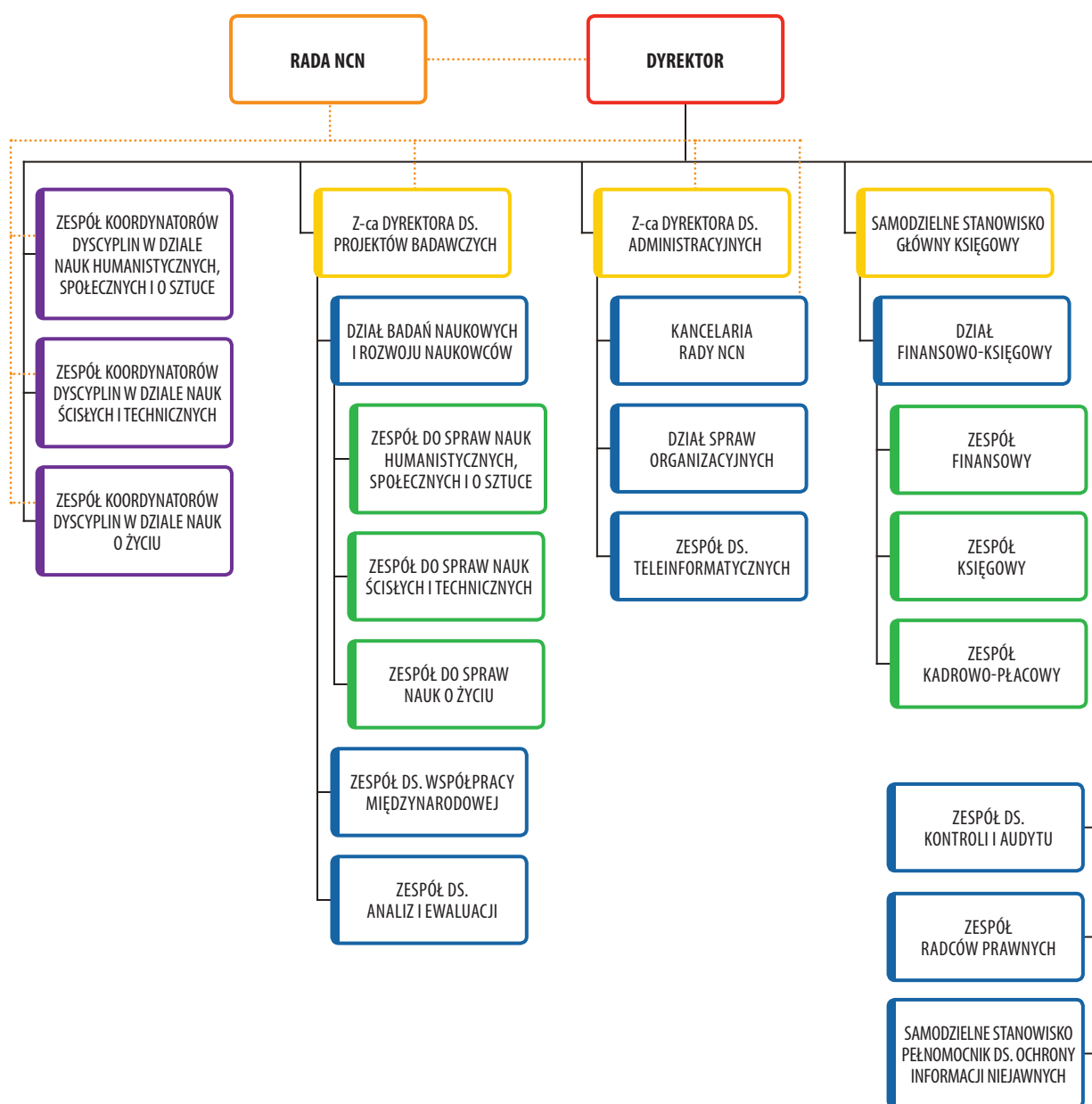
b) Zespół Koordynatorów Dyscyplin w dziale Nauk Ścisłych i Technicznych – **KST**,

c) Zespół Koordynatorów Dyscyplin w dziale Nauk o Życiu – **KNZ**.

Do zadań Koordynatorów Dyscyplin należy ponadto upowszechnianie w środowisku

naukowym informacji o przeprowadzanych konkursach, analiza złożonych wniosków pod względem formalnym oraz ocena pod względem rzetelności i bezstronności opinii przygotowanych przez Ekspertów. Zespoły Koordynatorów Dyscyplin nie wchodzi w skład Biura Centrum, ale prowadzą ścisłą współpracę z poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Biura, a zwłaszcza z Działem Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców.

3. Struktura Centrum



Realizacja zadań wynikających z art. 20 ustawy o NCN

1. Finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych kwalifikowanych do finansowania w drodze konkursów

Narodowe Centrum Nauki ogłasza konkursy na finansowanie projektów badawczych, stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Mogą brać w nich udział badacze reprezentujący szerokie spektrum dyscyplin z zakresu Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce, Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu.

Poniżej przedstawiono krótki opis poszczególnych typów konkursów.

OPUS – konkurs na finansowanie projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów.

PRELUDIUM – konkurs na finansowanie projektów badawczych realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora.

SONATA – konkurs na finansowanie projektów badawczych, mających na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego lub powołanie nowego zespołu naukowego, realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową posiadające stopień naukowy doktora.

MAESTRO – konkurs dla doświadczonych naukowców na finansowanie projektów badaw-

czych mających na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, i których efektem mogą być odkrycia naukowe.

HARMONIA – konkurs na finansowanie projektów badawczych, realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej.

STAŻE PODOKTORSKIE NCN – konkurs na finansowanie staży krajowych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

W tabeli 1 przedstawiony został szczegółowy harmonogram przeprowadzania konkursów. Terminy rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków oraz rozstrzygnięcia konkursów określone są każdorazowo uchwałami Rady Narodowego Centrum Nauki.

Tabela 1. Harmonogram konkursów Narodowego Centrum Nauki

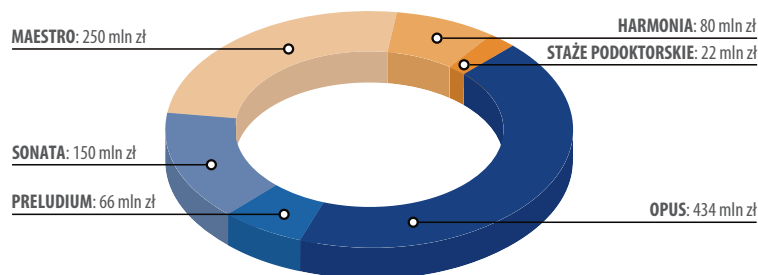
RODZAJ KONKURSU	2011 ROK			2012 ROK		
	ROZPOCZĘCIE NABORU	ZAKOŃCZENIE NABORU	ZAMKNIĘCIE KONKURSU	ROZPOCZĘCIE NABORU	ZAKOŃCZENIE NABORU	ZAMKNIĘCIE KONKURSU
OPUS	15 marca	17 czerwca	30 listopada	15 marca	15 czerwca	31 grudnia
	15 września	22 grudnia	30 czerwca 2012	15 września	15 grudnia	30 czerwca 2013
PRELUDIUM	15 marca	17 czerwca	30 listopada	15 marca	15 czerwca	31 grudnia
	15 września	22 grudnia	30 czerwca 2012	15 września	15 grudnia	30 czerwca 2013
SONATA	15 marca	17 czerwca	30 listopada	15 marca	15 czerwca	31 grudnia
	15 września	22 grudnia	30 czerwca 2012	15 września	15 grudnia	30 czerwca 2013
HARMONIA	15 marca	17 czerwca	30 listopada	15 czerwca	15 września	30 stycznia 2013
	15 grudnia	19 marca 2012	30 lipca 2012	15 grudnia	15 marca 2013	30 lipca 2013
MAESTRO	15 czerwca	30 września	31 marca 2012	15 czerwca	15 września	30 stycznia 2013
	15 grudnia	19 marca 2012	30 lipca 2012	15 grudnia	15 marca 2013	30 lipca 2013
STAŻE PODOKTORSKIE	15 grudnia	19 marca 2012	30 czerwca 2012	15 grudnia	15 marca 2013	30 czerwca 2013

źródło: strona internetowa www.ncn.gov.pl

Tabela 2. Wysokość środków zaplanowanych na finansowanie poszczególnych konkursów ogłoszonych przez Centrum w 2011 roku

TYP KONKURSU	TERMIN OGŁOSZENIA KONKURSU	TERMIN ZAKOŃCZENIA NABORU	BUDŻET KONKURSU [mln zł]
OPUS 1	15.03.2011	17.06.2011	184
OPUS 2	15.09.2011	22.12.2011	250
PRELUDIUM 1	15.03.2011	17.06.2011	16
PRELUDIUM 2	15.09.2011	22.12.2011	50
SONATA 1	15.03.2011	17.06.2011	50
SONATA 2	15.09.2011	22.12.2011	100
MAESTRO 1	15.06.2011	30.09.2011	150
MAESTRO 2	15.12.2011	19.03.2012	100
HARMONIA 1	15.03.2011	17.06.2011	50
HARMONIA 2	15.12.2011	19.03.2012	30
STAŻE PODOKTORSKIE 1	15.12.2011	19.03.2012	22

źródło: Dział Spraw Organizacyjnych NCN



Wykres 1. Wysokość środków zaplanowanych na finansowanie poszczególnych konkursów ogłoszonych przez Centrum w 2011 roku

2. Finansowanie badań naukowych nienależących do zakresu badań finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, innych niż zakwalifikowane w konkursach typu OPUS, PRELUDIUM, SONATA, HARMONIA, MAESTRO lub STAŻE PODOKTORSKIE

Poza finansowaniem projektów zakwalifikowanych w konkursach ogłoszonych przez Centrum, w roku 2011 Narodowe Centrum Nauki prowadziło finansowanie projektów zakwalifikowanych w ramach konkursów 37-40, przekazanych do realizacji przez MNiSW.

3. Nadzór nad realizacją projektów badawczych realizowanych przez Centrum

Na podstawie art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617, z późn. zm.), Narodowe Centrum Nauki sprawuje nadzór nad realizacją projektów oraz sposobem wydatkowania przyznaných środków finansowych, który obejmuje m.in.:

1) **ocenę raportów rocznych z realizacji projektów badawczych** – jednostka badawcza wraz z kierownikiem projektu ma obowiązek składania w Centrum raportów rocznych i raportu końcowego. Raporty roczne składa się w terminie do dnia 31 marca następnego roku, nie wcześniej jednak niż po upływie 8 miesięcy od dnia rozpoczęcia realizacji projektu. Raport końcowy składa się w terminie 60 dni od dnia zakończenia realizacji projektu.

Oceną raportów rocznych i końcowych z realizacji projektów badawczych przekazanych do Centrum przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w tym projektów badawczych własnych, habilitacyjnych, promotorskich, międzynarodowych projektów badawczych niewspółfinansowanych zajmują się stałe Zespoły Ekspertów powołane przez Dyrektora Narodowego Centrum Nauki zarządzeniem nr 14/2011 z dnia 14 lipca 2011 r. w sprawie powołania członków Zespołów Ekspertów ds. projektów badawczych przekazanych do realizacji w Narodowym Centrum Nauki przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie uchwały Rady Narodowego Centrum Nauki nr 27/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r. z późn. zm.;

2) **kontrolę w siedzibie jednostki naukowej, dokonywaną przez wyznaczony przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący** – kontrole będą przeprowadzane na podstawie rocznego planu kontroli, opartego na procedurze wyboru projektów

do kontroli. Procedura obejmuje analizę takich czynników, jak np.: całkowita wartość projektu, czas trwania projektu, terminowość składania raportów okresowych z realizacji projektu, liczba projektów finansowanych przez Centrum realizowanych przez jednego Wykonawcę, wyniki poprzednich kontroli, rozliczenie wcześniejszych projektów realizowanych przez tego samego kierownika. Dyrektor Centrum może zarządzić przeprowadzenie kontroli nieprzewidzianej okresowym planem kontroli.

Kontrole będą przeprowadzane przez wybrany przez Dyrektora Centrum zespół kontrolujący, składający się z co najmniej dwóch osób. W skład zespołu kontrolującego wchodzi zawsze pracownik Zespołu ds. Kontroli oraz inny pracownik Centrum, w zależności od programu kontroli. w uzasadnionych przypadkach Dyrektor Centrum może wyznaczyć niezależnego zewnętrznego eksperta merytorycznego lub/i finansowego.

Przeprowadzenie kontroli ma na celu ocenę wykonania umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego, dokonaną na podstawie ustalonego stanu faktycznego, przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli oraz zgodnie z programem kontroli. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, celem kontroli jest również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do ich usunięcia;

3) **uprawnienie Dyrektora Centrum do wstrzymania finansowania projektu badawczego lub do przerwania finansowania projektu badawczego** – przypadki skutkujące wstrzymaniem lub przerwaniem finansowania projektu regulują zapisy

umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego zawartej pomiędzy Dyrektorem Centrum, osobą reprezentującą jednostkę naukową oraz kierownikiem projektu.

4. Współpraca międzynarodowa w ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych

W ramach finansowania działalności w zakresie badań podstawowych, Centrum prowadzi współpracę międzynarodową zarówno dwu- jak i wielostronną.

Współpraca wielostronna

Zadania związane ze współpracą wielostronną skupiały się przede wszystkim na obsłudze programów o charakterze sieci typu ERA-net. Syntetyczne zestawienie programów zostało przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3. Programy w ramach współpracy wielostronnej

NAZWA PROGRAMU	OBSZAR TEMATYCZNY	STATUS PARTNERSTWA
HERA JRP II	nauki humanistyczne	członkostwo pełnoprawne
ASPERA-2	astrofizyka cząstek	partner stowarzyszony
Infect-ERA	choroby zakaźne i epidemiologia	wniosek w KE

źródło: Zespół ds. Współpracy Międzynarodowej NCN

W 2011 roku przedstawiciele Centrum brali również udział w spotkaniach konsorcjów:

- NuPNET (the European Initiative in Nuclear Physics) – badania w zakresie fizyki jądrowej,
- BONUS (Science for a better future of the Baltic Sea region) – badania nad regionem bałtyckim,
- ENT III (Era-Net Transport) – badania w zakresie transportu,
- APIF (Astroparticle Physics International Forum) – badania w dziedzinie astrofizyki cząstek.

Współpraca dwustronna

W 2011 roku Narodowe Centrum Nauki nawiązało współpracę z następującymi instytucjami:

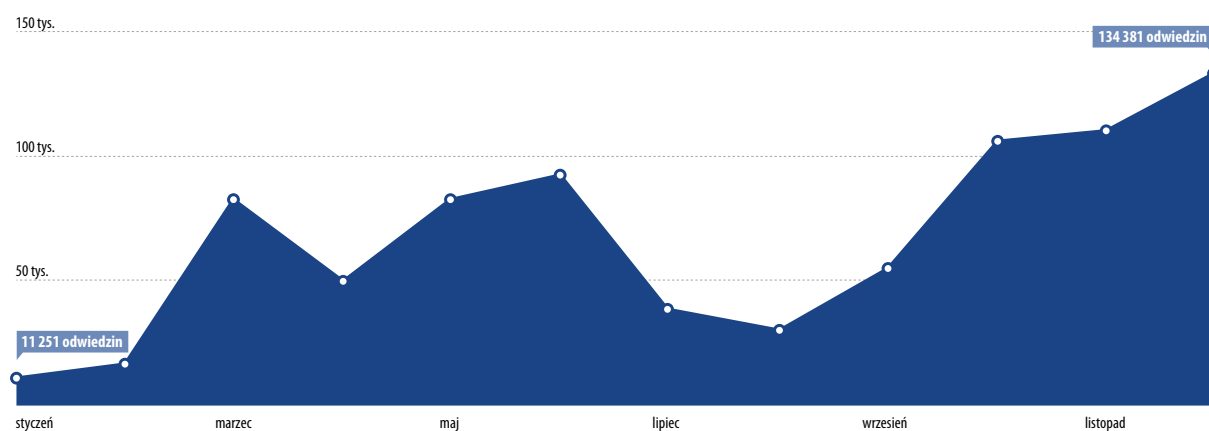
- National Research Council (Tajwan),
- National Science Foundation (Stany Zjednoczone),
- European Research Council.

Ponadto, Dyrektor Centrum, prof. Andrzej Jaszczyk rozpoczął rozmowy z Dyrektorem Science Europe, p. Amandą Crowfoot na temat członkostwa Centrum w tej organizacji. w wyniku powyższych rozmów komitet członkowski Science Europe, po zapoznaniu się z dotychczasową działalnością Narodowego Centrum Nauki, zarekomendował przyjęcie Centrum do grona jej członków.

5. Upowszechnianie w środowisku naukowym informacji o prowadzonych przez Centrum konkursach

W ramach zadania dotyczącego upowszechniania w środowisku naukowym informacji o prowadzonych konkursach, Centrum w trakcie swojej dotychczasowej działalności podejmowało szereg działań, obejmujących m.in. publikacje informacji na temat działalności Centrum, udzielanie wywiadów w mediach, zarówno branżowych (PAU-za Akademicka, Forum Akademickie, Biotechnologia.pl), jak i lokalnych (Gazeta Krakowska) oraz ogólnopolskich (Gazeta Wyborcza). Przedstawiciele Narodowego Centrum Nauki uczestniczyli również w wielu wydarzeniach związanych z promocją nauki i badań naukowych, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Zainteresowanie działalnością Narodowego Centrum Nauki i systemem finansowania badań podstawowych najlepiej obrazuje statystyka liczby wejść na stronę internetową Centrum. Na wykresie 2 przedstawione zostały statystyki wejść na stronę internetową Centrum, www.ncn.gov.pl w 2011 roku.



Wykres 2. Liczba odwiedzin na stronie internetowej www.ncn.gov.pl w 2011 roku w ujęciu miesięcznym

źródło: Google Analytics

6. Inspirowanie i monitorowanie finansowania badań podstawowych ze środków pochodzących spoza budżetu państwa

Ze względu na fakt rozpoczęcia działalności przez Narodowe Centrum Nauki, pilną koniecznością było uruchomienie oraz przeprowadzenie pierwszych edycji konkursów na finansowanie projektów badawczych w 2011 roku.

Dyrektor Centrum, prof. Andrzej Jajszczyk, przeprowadził kilka rozmów na temat możliwości zdefiniowania programów Centrum finansowanych przez przedsiębiorstwa.

7. Wykonywanie innych zadań zleconych przez Ministra, ważnych dla rozwoju badań podstawowych, w tym opracowywanie programów badawczych ważnych dla kultury narodowej

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie zlecił Narodowemu Centrum Nauki realizacji dodatkowych zadań.

8. Podsumowanie prac Zespołów Ekspertów

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki Dyrektor Narodowego Centrum Nauki, na wniosek Rady NCN, powołuje Zespoły Ekspertów, których

zadaniem jest dokonywanie ocen wniosków złożonych w konkursach i przygotowywanie na tej podstawie list rankingowych.

Rada w wyborze kandydatów na członków Zespołów Ekspertów kieruje się następującymi zasadami:

- 1) kandydatów wylania się spośród wybitnych naukowców biorąc pod uwagę ich osiągnięcia naukowe i doświadczenie w ocenie projektów badawczych w kraju i za granicą oraz doświadczenie w realizacji projektów badawczych finansowanych w trybie konkursowym w kraju i za granicą;
- 2) podstawę oceny kandydatów stanowią informacje zawarte w dostępnych źródłach bibliometrycznych charakteryzujących dorobek pracowników naukowych, takich jak ISI Web of Knowledge, SCOPUS, itp., innych źródłach uwzględniających specyfikę poszczególnych dziedzin nauki oraz dostępnych wykazów osób, którym przekazano środki finansowe w zakończonych krajowych i zagranicznych konkursach na projekty badawcze.

Kandydatów do Zespołów Ekspertów dla oceny wniosków w ramach każdego panelu zgłaszają członkowie Rady w ramach poszczególnych komisji Rady Centrum tj.:

- **Komisja K1** – dla paneli Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS);
- **Komisja K2** – dla paneli Nauk Ścisłych i Technicznych (ST);
- **Komisja K3** – dla paneli Nauk o Życiu (NZ).

Każdy z członków Zespołu Ekspertów dostaje powołanie na konkurs, w ramach którego aktywnie uczestniczy. Zespoły Ekspertów pracują w odpowiadających im panelach tematycznych (panele określone uchwałą Rady Narodowego Centrum Nauki nr 5/2011 z dnia 10 lutego 2011 r. z późn. zm., w sprawie określenia dyscyplin, w ramach których będą ogłaszane i przeprowadzane konkursy na realizację projektów badawczych).

Dane zbiorcze dotyczące liczby Zespołów Ekspertów i Ekspertów pracujących dla Narodowego Centrum Nauki w 2011 roku prezentuje tabela 4 i tabela 5.

Tabela 4. Liczba Ekspertów i Zespołów Ekspertów w poszczególnych edycjach konkursów w 2011 roku

KONKURS	LICZBA ZESPOŁÓW EKSPERTÓW (ZE)	LICZBA EKSPERTÓW W ZESPOŁACH EKSPERTÓW (ZE)
OPUS 1		
PRELUDIUM 1	28 w 3 działach nauk: 25 ZE na I etapie i 28 ZE na II etapie (w tym 3 superpanele)	516
SONATA 1		
HARMONIA 1 (marzec)		
MAESTRO 1 (czerwiec)	3	57
SUMA	31	573

źródło: Zespoły Koordynatorów Dyscyplin

Tabela 5. Liczba Zespołów Ekspertów w poszczególnych działach nauk

KONKURS	DZIAŁ HS	DZIAŁ ST	DZIAŁ NZ
OPUS 1			
PRELUDIUM 1	6 (oraz 1 superpanel na II etapie oceny)	10 (oraz 1 superpanel na II etapie oceny)	9 (oraz 1 superpanel na II etapie oceny)
SONATA 1			
HARMONIA 1 (marzec)			
MAESTRO 1 (czerwiec)	1 superpanel (15 Ekspertów)	1 superpanel (26 Ekspertów)	1 superpanel (16 Ekspertów)

źródło: Zespoły Koordynatorów Dyscyplin

Koszty realizacji zadań Centrum

W 2011 roku, który był pierwszym rokiem pełnienia zadań ustawowych przez Centrum, w ramach przyznanej dotacji celowej Narodowe Centrum Nauki finansowało 8 300 projektów opiekujących na kwotę w wysokości 468 492 tys. zł. W ramach tej kwoty, na finansowanie 1 615 projektów badawczych wyłonionych w konkursach ogłoszonych przez Centrum, przeznaczono 62 885 tys. zł. Pozostała kwota w wysokości 405 607 tys. zł przeznaczona została na finansowanie badań podstawowych, wykonywanych w formie 6 685 projektów przejętych z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W planie finansowym Centrum na 2011 rok na finansowanie badań podstawowych realizowanych w ramach zarówno „nowych” konkursów ogłaszanych przez Centrum, jak i konkursów przejętych z MNiSW, założono kwotę 471 021 tys. zł, co przekłada się na 99,46% wskaźnik wykorzystania dotacji celowej przeznaczonej na finansowanie zadań ustawowych Centrum. Należy również dodać, że wskaźnik wykorzystania dotacji podmiotowej na pokrycie bieżących kosztów zarządzania zadaniami realizowanymi przez Centrum wyniósł w 2011 roku 55,86%, natomiast wskaźnik wykorzystania dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne kształtował się na poziomie 71,30%.

Tabela 6. Realizacja rocznego planu finansowego Centrum w 2010 roku

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PRYZNANE ŚRODKI [zł]	WYKORZYSTANE ŚRODKI [zł]	NIEWYKORZYSTANE ŚRODKI [zł]
I	Przychody ogółem, z tego:	310 200,00	84 313,28	140 886,72
1	Przychody z prowadzonej działalności	0,00	0,00	0,00
2	Dotacje z budżetu państwa	310 200,00	84 313,28	140 886,72
2.1	Dotacja podmiotowa na pokrycie bieżących kosztów zarządzania zadaniami realizowanymi przez NCN	225 200,00	84 313,28	140 886,72
2.2	Dotacja celowa na finansowanie zadań NCN	0,00	0,00	0,00
2.3	Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi zadań realizowanych przez NCN*	85 000,00	0,00	0,00
3	Inne źródła	0,00	0,00	0,00
3.1	Fundusze Unii Europejskiej	0,00	0,00	0,00
II	Koszty	310 200,00	84 313,28	140 886,72
1	Koszty funkcjonowania	225 200,00	84 313,28	140 886,72
1.1	Amortyzacja	0,00	0,00	0,00
1.2	Materiały i energia	2 000,00	183,00	1 817,00
1.3	Pozostałe usługi obce	110 500,00	22 476,92	88 023,08
1.4	Wynagrodzenia	91 200,00	58 700,00	32 500,00
1.5	Składki na ubezpieczenia społeczne	9 980,00	2 149,61	7 830,39
1.6	Składki na Fundusz Pracy	1 520,00	556,15	963,85
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,00	0,00	0,00
1.8	Pozostałe koszty funkcjonowania	10 000,00	247,60	9 752,40
2	Koszty realizacji zadań ustawowych	0,00	0,00	0,00
3	Pozostałe koszty	85 000,00	0,00	0,00
III	Wynik finansowy (poz. I – II)	0,00	0,00	0,00
IV	Wydatki majątkowe	85 000,00	0,00	0,00
V	Środki przyznane innym podmiotom	0,00	0,00	0,00
1	Środki przekazane na realizację zadań bieżących	0,00	0,00	0,00
1.1	• dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00
1.2	• dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00
VI	Średnioroczna liczba zatrudnionych (etaty)	4,75		

* kwota przyznanej dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących obsługi zadań realizowanych przez Centrum w 2010 r. – nie została uruchomiona

źródło: na podstawie ksiąg rachunkowych NCN

Tabela 7. Realizacja rocznego planu finansowego Centrum w 2011 roku

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN FINANSOWY NA 2011 ROK WG USTAWY BUDŻETOWEJ (w tys. zł)	PLAN FINANSOWY NA 2011 ROK PO ZMIANACH (w tys. zł)	PONIESIONE KOSZTY (UJĘCIE MEMORIAŁOWE) (w tys. zł)
I	Przychody ogółem	304 965	507 773	488 119
1	Dotacje z budżetu, w tym:	304 965	507 773	488 119
1.1	• podmiotowa	25 000	34 752	19 414
1.2	• celowa	274 965	471 021	468 492
1.3	• na inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 000	2 000	213
II	Koszty	304 965	507 773	488 119
1	Koszty funkcjonowania	25 000	34 752	19 414
1.1	• materiały i energia	290	290	289
1.2	• pozostałe usługi obce	6 000	6 000	1 753
1.3	• wynagrodzenia	10 000	19 752	14 136
1.4	• składki na ubezpieczenia społeczne	1 219	1 219	555
1.5	• składki na Fundusz Pracy	200	200	91
1.6	• pozostałe koszty funkcjonowania	7 291	7 291	2 590
2	Koszty realizacji zadań	274 965	471 021	468 492
3	Pozostałe koszty	5 000	2 000	213
III	Wynik brutto (poz. I – II)	0	0	0
IV	Dotacje z budżetu	304 965	507 773	500 473
1	Dotacje ogółem, z tego:	304 965	507 773	500 473
1.1	• podmiotowa	25 000	34 752	28 652
1.2	• celowa	274 965	471 021	470 021
1.3	• na inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 000	2 000	1 800
V	Wydatki majątkowe	5 000	2 000	1 426
VI	Środki przyznane innym podmiotom	274 965	471 021	468 492
1	Środki przekazane na realizację zadań bieżących	274 965	471 021	468 492
1.1	• dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publ.	245 468	421 021	420 500
1.2	• dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publ.	29 497	50 000	47 992
VII	Średnioroczna liczba zatrudnionych (w przeliczeniu na pełne etaty)	100	100	51,45

źródło: na podstawie ksiąg rachunkowych NCN

Tabela 8. Realizacja rocznego planu finansowego Centrum w 2011 roku – informacje dodatkowe

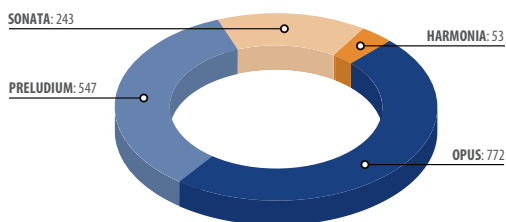
Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN FINANSOWY NA 2011 ROK WG USTAWY BUDŻETOWEJ (w tys. zł)	PLAN FINANSOWY NA 2011 ROK PO ZMIANACH (w tys. zł)	PONIESIONE KOSZTY (UJĘCIE MEMORIAŁOWE) (w tys. zł)
1.	Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	5 000	2 000	1 426

źródło: na podstawie ksiąg rachunkowych NCN

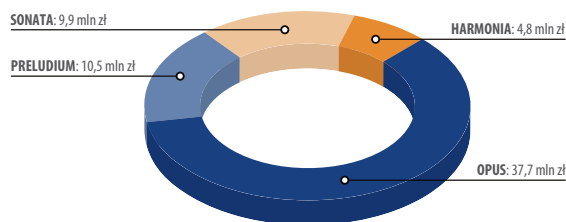
Tabela 9. Wydatkowanie środków w ramach dotacji celowej na finansowanie zadań realizowanych przez Centrum w 2011 roku

Lp.	REALIZACJA ZADANIA	LICZBA PROJEKTÓW	KOSZTY OBSŁUGI ZADANIA (w zł)
1	Realizacja badań podstawowych, w ramach dotacji celowej na realizację zadań określonych w art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. nr 96 poz. 617 z późniejszymi zmianami), przyznanej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w podziale na typy konkursów (wykresy 3 i 4).	1 615	62 884 470
2	Realizacja badań podstawowych, w ramach dotacji celowej na realizację zadań określonych w art. 48 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. nr 96 poz. 620 z późniejszymi zmianami), przyznanej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w formie:	6 685	405 607 239,39
2.1	działań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji projektów badawczych w ramach 30-40 konkursu, w podziale na konkursy (wykresy 5 i 6).	6 504	364 340 609,66
2.2	działań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji projektów międzynarodowych niewspółfinansowanych	181	41 266 629,73
KOSZTY OGÓŁEM		8 300	468 491 709,39

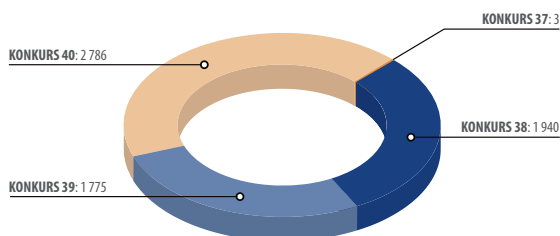
źródło: na podstawie danych wygenerowanych z programów Gandalf i NEO



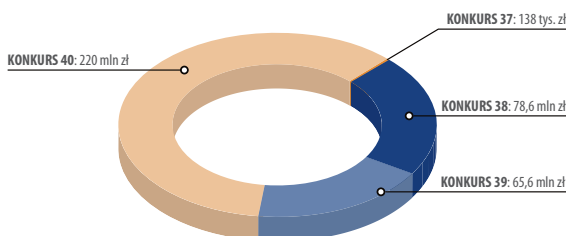
Wykres 3. Realizacja badań podstawowych, w ramach dotacji celowej na realizację zadań określonych w art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. nr 96 poz. 617 z późniejszymi zmianami), przyznanej przez MNiSW w podziale na typy konkursów – **liczba projektów**



Wykres 4. Realizacja badań podstawowych, w ramach dotacji celowej na realizację zadań określonych w art. 20 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. nr 96 poz. 617 z późniejszymi zmianami), przyznanej przez MNiSW w podziale na typy konkursów – **koszty obsługi zadania (w milionach złotych)**



Wykres 5. Realizacja badań podstawowych, w ramach dotacji celowej na realizację zadań określonych w art. 48 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. nr 96 poz. 620), przyznanej przez MNiSW, w formie działań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji projektów badawczych w ramach 30-40 konkursu, w podziale na konkursy – **liczba projektów**



Wykres 6. Realizacja badań podstawowych, w ramach dotacji celowej na realizację zadań określonych w art. 48 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. nr 96 poz. 620), przyznanej przez MNiSW, w formie działań związanych z finansowaniem i monitorowaniem realizacji projektów badawczych w ramach 30-40 konkursu, w podziale na konkursy – **koszty obsługi zadania w milionach złotych**

źródło: na podstawie danych wygenerowanych z programów Gandalf i NEO

Stan zatrudnienia w Centrum i podsumowanie

Liczbę pracowników Centrum w okresie 10.2010 – 12.2011 prezentuje tabela 10.

Tabela 10. Liczba pracowników Centrum w okresie październik 2010 – maj 2012

DATA	STAN ZATRUDNIENIA (OSOBY)
31 października 2010 r.	1
31 grudnia 2010 r.	8
31 stycznia 2011 r.	8
31 marca 2011 r.	41
31 grudnia 2011 r.	71

Źródło: Zespół Kadrowo-Płacowy NCN

W Narodowym Centrum Nauki na dzień 31 stycznia 2011 r. zatrudnionych było 8 osób. w momencie ogłoszenia pierwszych konkursów, 15 marca 2011 r., w Centrum zatrudnionych było 41 osób, natomiast w momencie zakończenia naboru wniosków, 17 czerwca 2011 r., 59 osób. Na dzień 31 grudnia 2011 r. w Narodowym Centrum Nauki zatrudnionych było 71 osób.

W ciągu 2011 roku Centrum przeprowadziło z sukcesem szereg działań, z jednej strony o charakterze koncepcyjnym, jak stworzenie całkowicie nowego podziału tematyki badań naukowych na panele dziedzinowe (obejmujące dyscypliny lub grup dyscyplin), przygotowanie konkursów i związanych z nimi procedur, powołanie Zespołów Ekspertów, jak również o charakterze praktycznym, mających na celu zorganizowanie Biura Centrum, zatrudnienie, przeszkolenie i wdrożenie pracowników, przygotowanie zaplecza lokalowego i technicznego (wyposażenie powierzchni biurowej, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz dostosowanie systemu OSF do warunków nowych konkursów). Warto podkreślić, że pomimo bardzo dużego tempa prac, nie nastąpiła znacząca przerwa w finansowaniu projektów polskich naukowców. Pierwsze konkursy zostały ogłoszone 15 marca, co oznaczało zaledwie niewielki opóźnienie w stosunku do tradycyjnego zimowego terminu ogłaszania

konkursów przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Podział na panele dziedzinowe stanowi całkowicie nową jakość w systemie finansowania projektów naukowych w Polsce. Efektem podziału panelowego jest budowa nowego systemu oceny wniosków, który opiera się nie na sztywnym podziale środków finansowych w wąskim gronie specjalistów z danej dziedziny, ale na wzroście konkurencyjności oraz sprowadzenia oceny wniosku przez pojedynczego Eksperta do roli pomocniczej dla oceny kolegioidalnej Zespołu Ekspertów.

Pomimo ogromnego zainteresowania konkursami Centrum, a co za tym idzie, koniecznością oceny, niezależnie od jakości i poziomu merytorycznego, prawie ośmiu tysięcy zgłoszonych wniosków, nie odnotowano większych trudności, które spowolniłyby lub sparaliżowałyby pracę, czy to Zespołów Ekspertów, czy też kadrowych pracowników Centrum. Efektem tej pracy było ogłoszenie w dniu 7 października 2011 r. wyników pierwszych konkursów.

Plan finansowy Centrum opiewał początkowo na kwotę 305 mln zł, z czego 275 z przeznaczeniem na zadania ustawowe Centrum. Po zakończonych powodzeniem zabiegach o jego zwiększenie, Centrum otrzymało z budżetu państwa (via MNiSW) do dyspozycji 508 mln zł, z czego ponad 471 z przeznaczeniem na finansowanie projektów badawczych, zarówno nowo rozpoczętych w ramach konkursów Centrum, jak i projektów z lat 2005-2010 przejętych z MNiSW.

Najlepszym podsumowaniem działalności Centrum w roku 2011 może być współczynnik wykorzystania środków z poszczególnych rodzajów dotacji. w przypadku dotacji celowej (środki na finansowanie grantów) było to 99,5%. W przypadku dotacji podmiotowej (tzn. koszty funkcjonowania Centrum) było to 56%, a w przypadku dotacji celowej na inwestycje 71%.



ul. Królewska 57, 30-081 Kraków
tel. +48 12 341 90 00
fax: +48 12 341 90 99
biuro@ncn.gov.pl
www.ncn.gov.pl

